

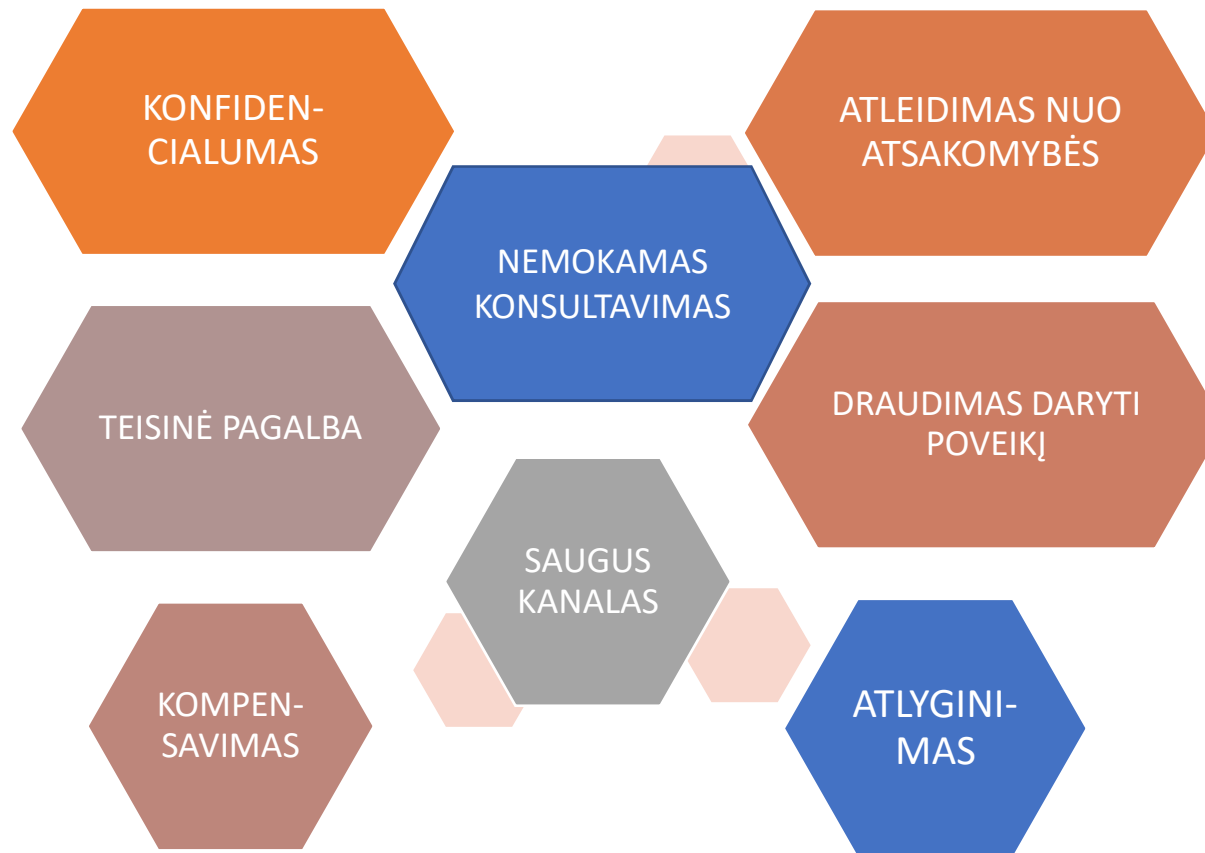


SKATINIMO IR PAGALBOS PRIEMONĖS, TAIKOMOS PRANEŠĖJAMS

**Generalinės prokuratūros Vidaus tyrimų skyriaus vyriausiojo prokuroro padėjėja
Gintarė Bliujienė**



SKATINIMO IR PAGALBOS PRIEMONĖS





PRANEŠĖJO STATUSĄ TURINČIAM ASMENIUI TAIKOMOS PRIEMONĖS





KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMAS

Užtikrinamas nuo informacijos apie pažeidimą pateikimo momento, nepriklausomai nuo to ar suteikiamas pranešėjo statusas

Konfidencialumo užtikrinimas ne visuomet yra absoliutus

Konfidencialumas negali būti tapatinamas su anonimiškumu



VEIKSMAI, PAGAL PAJ PRIPAŽĪSTAMI NEIGIAMU POVEIKIU

atleidimas iš darbo ar tarnybos

bauginimas, priekabiavimas, diskriminavimas

perkėlimas į žemesnes pareigas ar kitą darbo vietą

grasinimas susidoroti

darbo užmokesčio sumažinimas

karjeros galimybių apribojimas

darbo laiko pakeitimas

panaikinimas teisės dirbti su valstybės ir tarnybos paslaptį sudarančia informacija

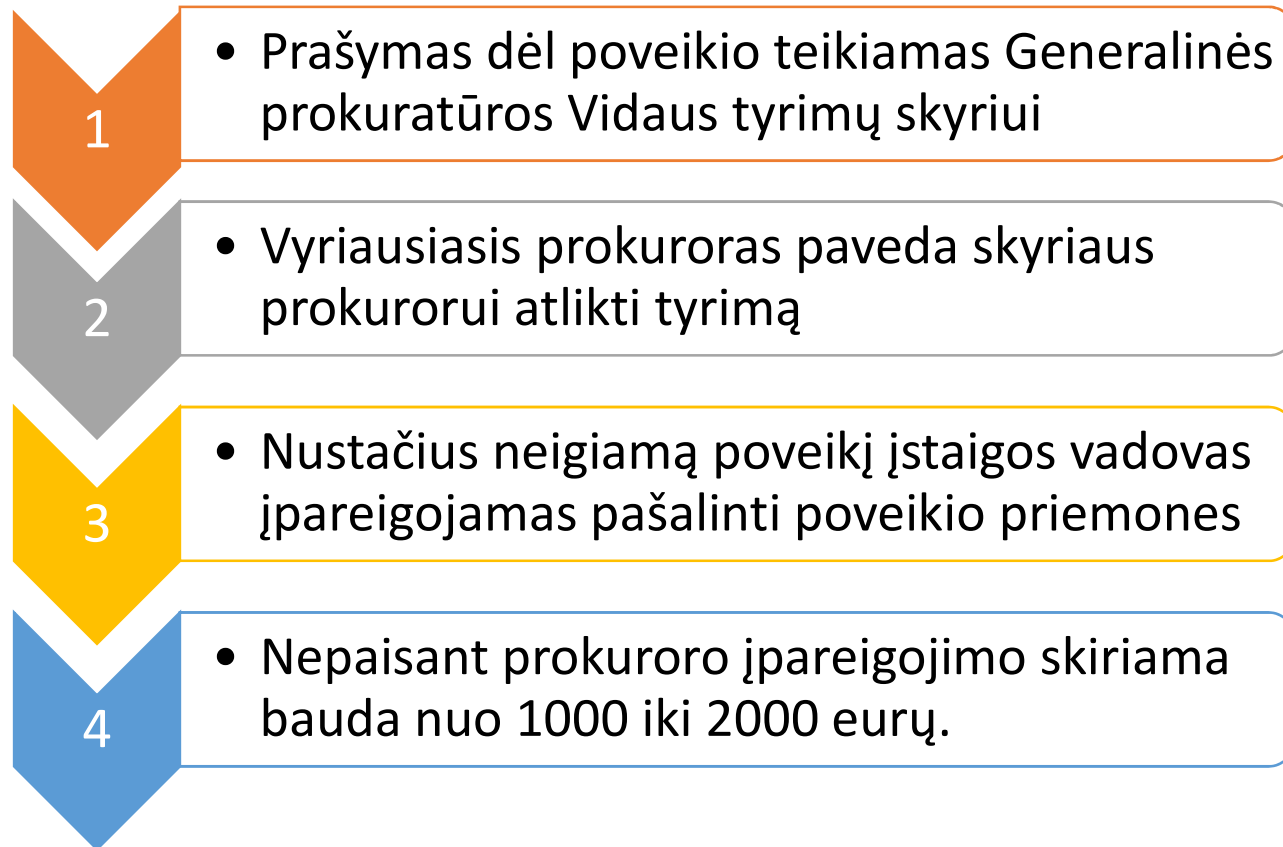
neigiamos informacijos apie jį perdavimas tretiesiems asmenims

abejonės dėl kompetencijos

bet kokios kitos neigiamo poveikio priemonės



NEIGIAMAS POVEIKIS





STATISTIKA

2019 metais dėl neigiamo poveikio kreipėsi 12 asmenų ir tai sudarė 16 procentų visų informaciją pateikusių asmenų (priimta 75 sprendimai dėl statuso)

2020 metais dėl neigiamo poveikio kreipėsi 8 asmenys ir tai sudarė 9 procentus visų informaciją pateikusių asmenų (priimta 86 sprendimai dėl statuso)

2021 metais dėl neigiamo poveikio kreipėsi 10 asmenų ir tai sudarė 14 procentų visų informaciją pateikusių asmenų (priimta 73 sprendimai dėl statuso)

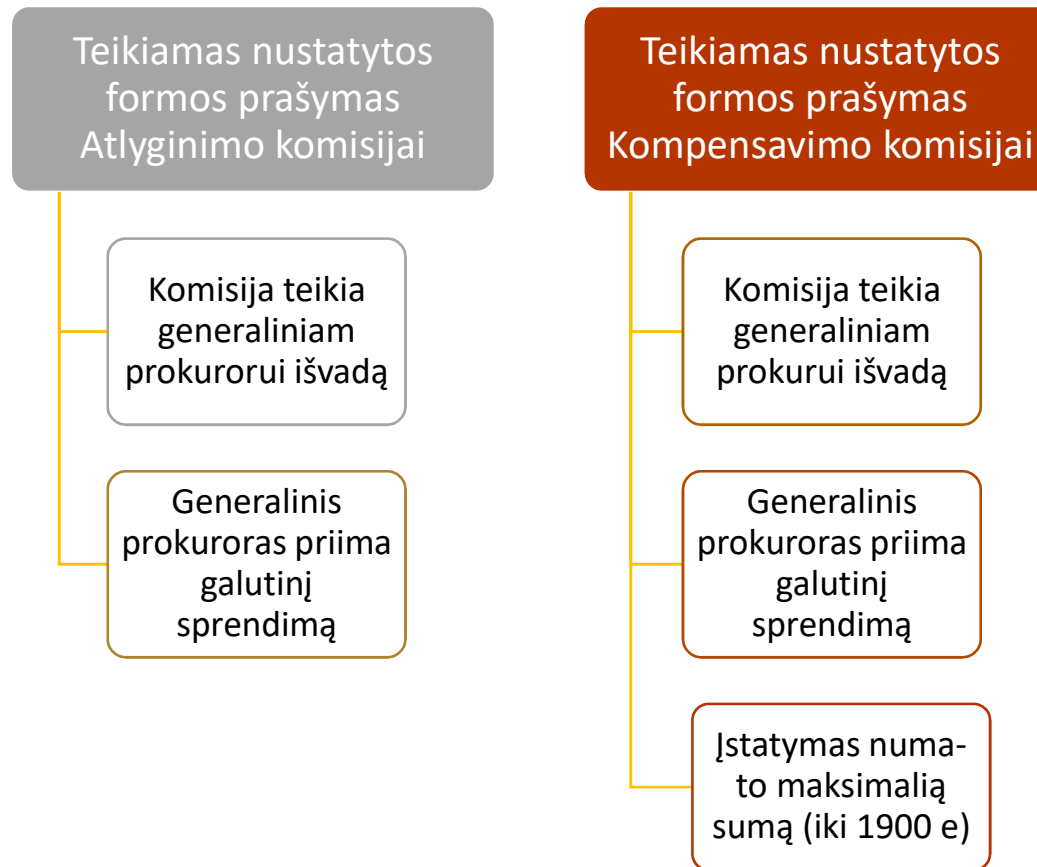


FINANSINĖS SKATINIMO PRIEMONĖS

- Direktyva numato, kad finansinės skatinimo priemonės yra rekomendacinio pobūdžio
- Atlyginimas yra numatytas tik 4 pasaulio valstybių teisės aktuose: JAV, Kanada, Pietų Korėja, Lietuva
- Teisininkai šias priemones vertina skirtingai: ar tai, kad pranešėjams nėra mokamas atlygis reiškia, kad Pranešėjų apsaugos įstatymas neveikia?



ATLYGINIMAS IR KOMPENSAVIMAS





ATLYGINIMO UŽ VERTINGĄ INFORMACIJĄ SĄLYGOS

Atlyginimas gali būti skiriamas esant visoms šioms sąlygoms:

- asmeniui suteiktas pranešėjo statusas;
- pranešėjo suteikta informacija apie pažeidimą yra vertinga;
- pranešėjo suteikta informacija padėjo užkirsti kelią galimai turtinei žalai atsirasti arba iš esmės ją sumažinti, arba leido gauti ar sutaupyti lėšų valstybės ar savivaldybių biudžetui, institucijai arba kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, arba leido užkirsti kelią nusikalstamai veikai, ją nutraukti arba iširti;
- pranešėjui jokia kita forma nebuvo atlyginta už informaciją apie šį pažeidimą arba su ja susijusius pažeidimus



KOMPENSAVIMO UŽ PATIRTĄ NEIGIAMĄ POVEIKĮ SĄLYGOS

Kompensacija gali būti skiriama esant visoms šioms sąlygoms:

- asmeniui suteiktas pranešėjo statusas;
- išlaidų dėl neigiamo poveikio ar galimų padarinių visiškai ar iki Pranešėjų apsaugos įstatyme nurodytos maksimalios kompensacijos ribos neatlygino kiti asmenys ir jos nebuvo kompensuotos iš valstybės ar savivaldybių, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų, užsienio valstybių kompetentingos institucijos;
- pranešėjas nėra gavęs Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatyto atlyginimo už pateiktą vertingą informaciją apie pažeidimus ir nesikreipė dėl šio atlyginimo gavimo.



ATLYGINIMAS PRANEŠĖJAMS

Pagrindiniai
atlyginimo
neskyrimo
motyvai

- prašymai neatitiko LRV Apraše nurodytų sąlygų
- pranešėjai atlyginimą už vertingą informaciją siejo su aplinkybėmis, atsiradusiomis iki Įstatymo įsigaliojimo



ATLYGINIMAS IR KOMPENSAVIMAS

ATLYGINIMAS

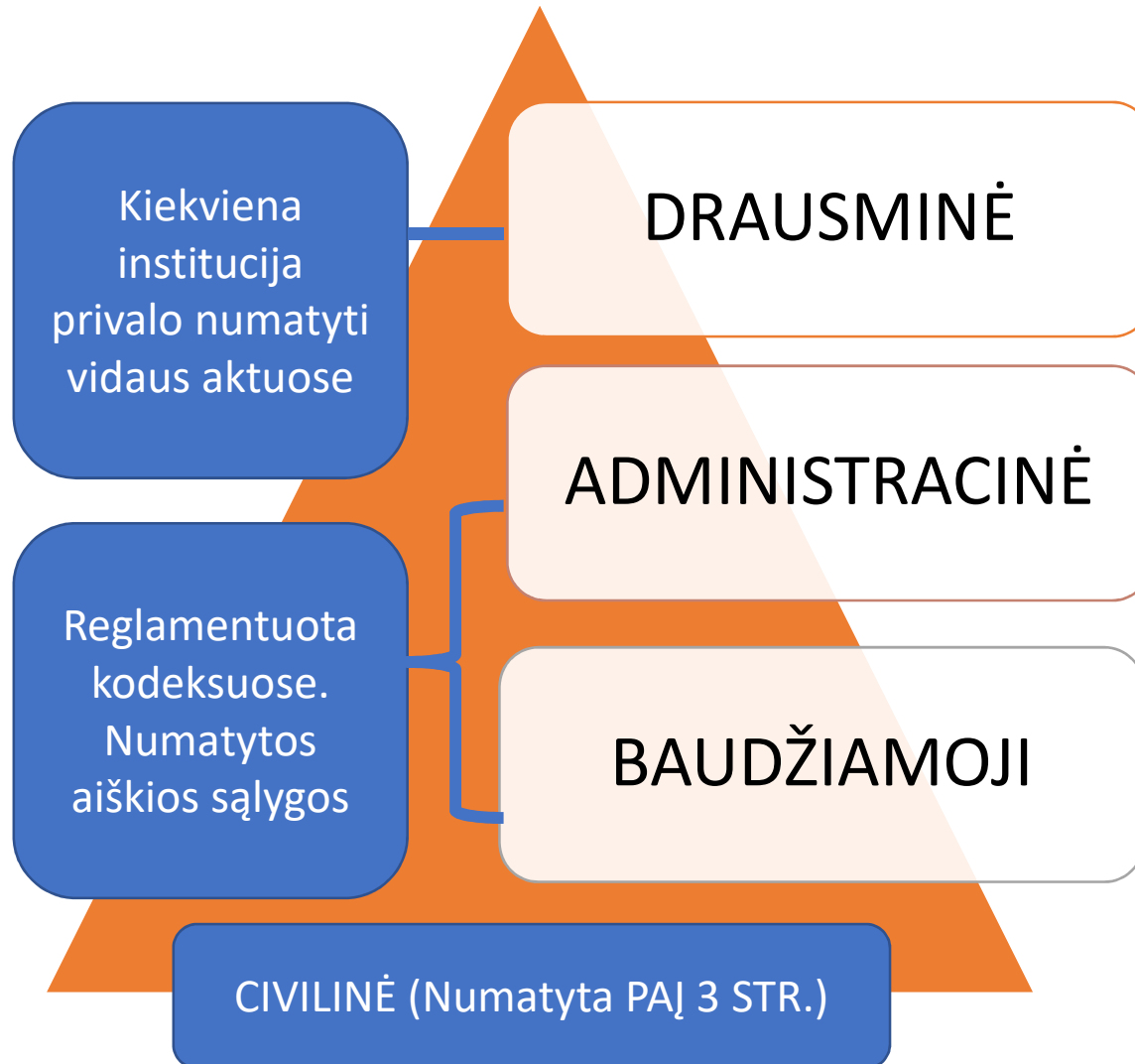
- 2020 metai - pateikti 2 prašymai. Išmokėta 19 000 eurų.
- 2021 metai – pateikti 3 prašymai. Tenkintas 1, išmokėta 5000 eurų.

KOMPENSAVIMAS

- 2020 metai - pateikti 3 prašymai, išnagrinėtas 1 prašymas. Išmokėta 1950 eurų
- 2021 metai- prašymų negauta, išmokėta 3700 eurų.



ATLEIDIMAS NUO ATSAKOMYBĖS





SĄLYGŲ, ĮTVIRTINTŲ BK 39-2 STRAIPSNYJE, VISUMA

1. jis pripažintas pranešėju pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą ir

3. aktyviai padėjo atskleisti kito asmens padarytą nusikalstamą veiką, ir

Asmuo, padaręs baudžiamąjį nusižengimą, neatsargų arba nesunkų ar apysunkį nusikaltimą, gali būti teismo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu:

2. prisipažino padaręs nusikalstamą veiką, ir

4. nusikalstama veika, kurią jis padėjo atskleisti, pagal savo pobūdį yra pavojingesnė negu jo paties padaryta nusikalstama veika



SĄLYGŲ, ĮTVIRTINTŲ ANK 21-1 STRAIPSNYJE, VISUMA

1. jis pripažintas pranešėju pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą ir

3. aktyviai padėjo išaiškinti kito asmens padarytą administracinį nusižengimą, ir

Asmuo, padaręs administracinį nusižengimą, atleidžiamas nuo administracinės atsakomybės, jeigu:

2. prisipažino padaręs administracinį nusižengimą, ir

4. administracinis nusižengimas, kurį asmuo padėjo išaiškinti, dėl savo pobūdžio laikytinas pavojingesniu už jo paties padarytą administracinį nusižengimą



VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA

Priemonės įgyvendinimas nėra prokuratūros diskrecijoje

Sprendimą dėl teisinės pagalbos priima Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba

Teisinė pagalba skiriama neatsižvelgiant į pranešėjo turtinę padėtį



KONSULTAVIMO LINIJA PRANEŠĖJŲ APSAUGOS KLAUSIMAIS

Konsultavimo linija veikia darbo
dienomis nuo 8 iki 17 valandos

Konsultacijos nemokamos

Konsultuojami privatūs asmenys ir
įstaigos

Skambinantys asmenys gali išlikti
anonimiški